

Národní škola Zvíkovec

(1817) 1867 - 1960

EL NAD 1301

I. Vývoj původce archivního souboru

První zmínka o škole ve Zvíkovci je z roku 1742, kdy je při křtu Žida Isáka Lébbla uveden jako kmotr místní učitel Jan Toul. Další zprávy pochází z roku 1754, podle nich před rokem škola vyhořela a k vystavění nové byla založena zvláštní nadace. V letech 1756 – 1802 se učilo v nové dřevěné budově. Roku 1777 byl školním patronem hrabětem Josefem Kinským dosazen učitel Tomáš Machek. Po něm zde působil Jan Böhm a jeho nástupce byl roku 1803 jmenovaný Jan Petr Falber s pomocníkem Karlem Procházkou.

Od roku 1816 zde působil učitel Fratišek Smrt a jeho syn jako pomocník. V této době byly do Zvíkovce přiškoleny obce Chlum, Podmokly a Hradiště. Roku 1826 už školní budova nestačila, a tak byla vystavěna jednopatrová zděná budova pod patronátem rytíře Matěje Kaliny z Jäthensteinu. Nová škola byla jednotřídní, ale od roku 1836 měla v jedné místnosti dvě oddělení. Po smrti učitele Františka Smrta roku 1855 byla obě oddělení spojena a vyučována jedním učitelem. Nástupcem učitele Smrta byl František Lanzendörfer.

Roku 1881 byla k budově školy přistavěna nová část pro druhou třídu, ale vyučovat se v ní začalo až roku 1883. K roku 1931 bylo ke zvíkovce škole přiškoleny jen Hradiště. Škola byla dvoutřídní i po roce 1945. V roce 1962 byla zavřena, obec přiškolená do Mlečic.

II. Vývoj a původce archivního souboru

Dne 2. 12. 1954 navštívil Zvíkovec okresní archivář Švígler a vyhodnotil zde uložené písemnosti. K trvalému uložení do archivu vybral plán a rozpočet stavby školy, katalogy z let 1855 – 1950, inventář školy, kroniky z let 1884 – 1918, 1918 – 1938 a 1936 - 1940, matriku školy, účetní závěrky aj. Ke skartu doporučil matriky školy, jednací protokoly, soupisy žáků, třídní knihy, výplatní listiny, indexy normálií aj. Těchto písemností bylo celkem 60 kg. K převzetí však pravděpodobně nedošlo.

V dubnu 2007 byly do archivu při skartaci na Základní škole Mlečice převzaty i písemnosti školy ve Zvíkovci z let 1938 – 1960 (čj. SOAP/070-0171/2007, č. př. 17/2007). Kdy byly předány ostatní písemnosti, zjištěno nebylo.

III. Archivní charakteristika archivního souboru

Písemnosti byly původně evidovány ve fondu Farní škola Zvíkovec (EL NAD 696). Po převzetí novějších písemností v roce 2007 pro ně byl vytvořen samostatný fond Národní škola Zvíkovec (EL NAD 1301). Vzhledem k archivnímu zpracování písemností škol bylo požádáno o zrušení původního fondu Farní škola a veškeré písemnosti byly uloženy ve fondu Národní škola Zvíkovec.

Fond původně tvořily pouze knihy, bylo však zjištěno, že některé z původně deklarovaných knih jsou spisy, byly rozděleny věcně a uloženy do kartonu. Starší knihy vedené před rokem 1850 byly detailněji popsány. Všechny byly zařazeny do skupiny evidenční a popsány chronologicky. Ve fondu nebyla provedena vnitřní skartace ani vnitřní přesun v rámci archivu. Priora fondu tvoří písemnosti farní školy z let 1817 – 1866. Všechny písemnosti jsou podle přílohy č. 3 zák. č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě, zahrnuté do kategorie II. Současný rozsah fondu je 0,14 bm. Jazyky fondu jsou čeština a němčina.

IV. Stručný rozbor obsahu archivního souboru

Dochované písemnosti umožňují nahlédnout do chodu školy zejména v období kolem poloviny 19. století, kdy škola byla ještě institucí farní. Torzovitě dochované katalogy žáků mohou sloužit k získání dílčích údajů o žácích.

V. Záznam o uspořádání archivního souboru a zpracování archivní pomůcky

V roce 2007 fond uspořádaly, inventární seznam sestavily a archivní pomůcku vypracovaly Mgr. Hana Hrachová a Václava Kalousová ve Státním okresním archivu v Rokycanech v roce 2007.

Rokycany, 13. 12. 2007

Mgr. Hana Hrachová

Václava Kalousová

I. Knihy**b. Evidenční knihy**

1	Evidence žáků (Popis ke škole schopných dětí při farní škole Zvíkovecké počínaje od roku 1839) česky, německy, 31 x 35 cm, vazba papírová	(1839) 1867 – 1875	K 1
2	Evidence žáků (Ausweise über nachlässigen Schulbesuch der Kinder der Pfarer Schule zu Zwikowetz) česky, německy, 22,5 x 35,5 cm vazba papírová	(1844) 1867 – 1891	K 2
3	Evidence chudých žáků (Popis chudých žáků na škole počínajíc od roku 1844) česky, německy, 22 x 34,5 cm vazba papírová	(1844) 1867 – 1891	K 3
4	Katalog (Prüfungsextracte) česky, německy, 24,5 x 40 cm vazba papírová	(1842) – (1852)	K 4
5	Katalog I. třídy	1938 – 1939	K 5
6	Katalog I. třídy	1941 – 1942	K 6
7	Katalog II. třídy	1941 – 1942	K 7
8	Katalog I. třídy	1945 – 1946	K 8
9	Katalog I. třídy	1946 – 1947	K 9
10	Katalog I. třídy	1950 – 1951	K 10
11	Katalog I. třídy	1953 – 1954	K 11
12	Katalog I. třídy	1954 – 1955	K 12
13	Katalog II. třídy	1954 – 1955	K 13
14	Katalog I. třídy	1955 – 1956	K 14
15	Katalog II. třídy	1955 – 1956	K 15
16	Katalog I. třídy	1956 – 1957	K 16
17	Katalog II. třídy	1956 – 1957	K 17

<u>Inv. č.</u>	<u>Obsah</u>	<u>Časový rozsah</u>	<u>Evid. j.</u>
18	Katalog II. třídy	1957 – 1958	K 18
19	Katalog II. třídy	1958 – 1959	K 19
20	Katalog I. třídy	1959 – 1960	K 20
21	Katalog II. třídy	1959 – 1960	K 21

II. Spisový materiál

II. Spisy

22	Klasifikace žáků (pilnost žáků)	(1817)	N 1
23	Výtah zkoušek žáků	(1853)	N 1
24	Tabely školy (statistické výkazy o stavu školy)	(1836) – (1855)	N 1
25	Inventář školy	1880 – 1885	N 1

Tiráž

Název archivní pomůcky: Národní škola Zvíkovec

Časový rozsah: (1817) 1867 - 1960

Počet evidenčních jednotek: 22 (21 úředních knih, 1 karton)

Počet inventárních jednotek: 25

Rozsah v bm: 0,14 bm (úřední knihy – 0,14 bm)

Stav ke dni: 13. 12. 2007

Zpracovatelé archivního souboru: Mgr. Hana Hrachová, Václava Kalousová

Zpracovatelé archivní pomůcky: Mgr. Hana Hrachová, Václava Kalousová